

Κλεονίκης Ἀσπριώτου.

Ἰταλόπαις

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ *

Τὸ νεοελληνικὸν διήγημα ἔσχε μεγάλην ἐπίδοσιν εἰς διάστημα ὀλίγων ἐτῶν ἀριθμῆι παραγωγὴν ἀξίαν διεθνοῦς φήμης. Εἶνε τὸ πρισσότερον εὐδοκίμησαν παρ' ἡμῖν λογοτεχνικὸν εἶδος. Ἄν ἡ ποίησις ἐξαπέλυσεν ὠκεανούς παραληρημάτων, ἂν τὸ δράμα νηπιάζει, ἂν ἡ σάτυρα καθεύδει, τὸ διήγημα καὶ ποιοτικῶς καὶ ποσοτικῶς ἱκανοποιεῖ κάθε ἀξίωσιν, διότι ὄχι μόνον διὰ τὴν πρωτοτυλίαν διακρίνεται, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ποικιλίαν. Θὰ ἦτο δὲ ἔτι πρισσότερον ἐν ἀκμῇ, ἂν ὑπῆρχεν ἐν Ἑλλάδι ἀναγνωστικὸν κοινόν. Δυστυχῶς δὲν διαβάζουν οἱ Ἕλληνες. Οἱ δὲ ἀριστοκρατίζοντες ἐπιδεικνύουν τὰς γλωσσικὰς γνώσεις των, καὶ μερικοὶ τὰς δοκιμάζουν, μεῖξένα μυθιστορήματα.

✽

Νεανικὰς ἐντυπώσεις ἀναπαριστᾷ εἰς τὸ νεώτερον ἀγροτικόν του διήγημα «Ὁ Πετεινὸς» ὁ κ. Βλαχογιάννης. Ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Γιάννης Ἐπαχτίτης» ἐδημοσίευσε ἀρχετὰ ἠθογρα-

φικὰ λαϊκὰ διηγήματα. Τὰ περιληφθέντα εἰς τὸ πρῶτον τεῦχος «Ἱστορίες» ἀνεγνώσθησαν με ἐνδιαφέρον. Ἀλλὰ καὶ τὰ κατόπιν δημοσιευθέντα «Γιὰ τὴ τιμὴ», «Γιὰ τὴν ἀγάπη», «Τὸ Ἐρημόκαστρο» ἐκ τῆς αὐτῆς ἀπλοϊκῆς καὶ ἀγνῆς προσέρχονται πηγῆς. Κατόπιν τὸν ἀπερόφησεν ἐργασία ἱστορικὴ καὶ ἀρχαιολογική, ἣτις ἀρχετὰ τοῦ ἀπέβη προσοδοφόρος, καὶ ἤδη διὰ τοῦ «Πετεινοῦ» ἐπανέρχεται, κάπως κουρασμένος, εἰς τὸν κύκλον τῶν παλαιῶν του ἐμπνεύσεων, τῶν διακριθεισῶν τότε διὰ τὴν φυσικότητα τοῦ διαλόγου, τὴν ζωντανὴν περιγραφὴν, τὴν ἐλκυστικὴν ἀφήγησιν. Εἰς τὸ νέον του διήγημα, τὸ ὁποῖον δὲν εἶνε, ὡς θὰ ἀνέμενέ τις, τὸ καλλίτερον, ὁ κ. Βλαχογιάννης, διασώτης ἐξ ἰδιοσυγγρασίας τῆς δημοτικῆς, δὲν κάμνει τὴν κατάχρησιν τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐξώκειλαν ὄχι ὀλίγοι ἀδέξιοι χειρισταὶ τῆς μιλιαρροσύνης. Εἶνε ἡ γλῶσσα ἦν μεταχειρίζεται ἀπλῆ, ἢ ἀπὸ τὸν λαὸν ὄντως ὁμιλουμένη, ἢ ἀρμόζουσα εἰς τὸ θέμα τοῦ διηγήματός του, ἢ ἀφομοιουμένη πρὸς τὸ ἀγροτικὸν περιβάλλον, ἐν ᾧ ζοῦν καὶ κινουῦνται τὰ δρώοντα πρόσωπα.

(*) Συνέχεια.